

بہ نام خدا

کتاب دینی بحول علوم انسانی

ستاد راہبری علوم انسانی اسلامی

تنظیم طرح: شہریور ۱۴۰۲

تاریخ: ۱۴۰۲/۵/۲۹
شماره: ...
پیوست: دارد

حضور دکتر روح اله دهقانی فیروزآبادی
سرپرست معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

سلام علیکم

با احترام و آرزوی سلامتی و توفیقات روزافزون، به استحضار می‌رساند «ستاد راهبری علوم انسانی اسلامی» وابسته به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه پس از مطالعات و بررسی‌های انجام شده سندی را به عنوان «راهکار شتاب‌دهی تحول علوم انسانی» تدوین کرده است.

با توجه به مبنای مادی و غیرتوحیدی علوم انسانی غربی و ناسازگاری آن با مبانی الهی و اسلامی نظام جمهوری اسلامی ایران و تأکیدات فراوانی که بر ضرورت بازسازی آن در سال‌های اخیر شده است، به نظر می‌رسد راهکار ارائه شده در این سند می‌تواند با ساماندهی تضارب آرای نخبگان، فضای فرهنگی جامعه علمی کشور را به سمت تولید و تدوین علوم انسانی اسلامی به حرکت در آورد.

شایسته است با اهتمام بر تکمیل طرح‌های تفصیلی و تولید برنامه‌های عملیاتی مناسب با این سند، هر چه سریع‌تر نسبت به اجرای آن اقدام شود.

ستاد مذکور می‌تواند با ارتباطات مثبت و کارآمدی که با نخبگان و نهادهای ذی‌ربط حوزوی و غیرحوزوی دارد، در تحقق اهداف مورد نظر همکاری خوبی با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری داشته باشد.

پیشاپیش از حسن عنایت جناب‌عالی سپاسگزارم.

با سپاس
علیرضا اعرافی
مدیر حوزه‌های علمیه

راهکار شتاب‌دهی تحول علوم انسانی

سال‌هاست می‌خواهیم علوم انسانی متحول شود؛ از مبانی مادی و دنیاپرستانه پیراسته و از نو با مبانی الهی ساخته. روندی که بسیار طول کشیده و هنوز به نقطه قابل قبولی نرسیده. تأکیدات مقام معظم رهبری از یک سو و آسیب‌هایی که در کف جامعه دیده می‌شود به دلیل غربی بودن علوم انسانی از دیگر سو. یقین داریم که قطعاً این تحول صورت خواهد پذیرفت. اگر ما اهمال کنیم، بعدتر رویش‌های انقلاب خواهند آمد و به پایان خواهند رساند. اما هر چه زودتر محقق شود، نظام اسلامی با آسیب‌های اجتماعی کمتری مواجه خواهد شد. راهکاری ارائه می‌کنیم برای تسریع و شتاب دادن به این حرکت ضروری.

مبانی راهکار

مطالبه رهبری

۱. یک دهه پیش مقام معظم رهبری درباره ضرورت تحول در علوم انسانی فرمودند: «ما بایستی در علوم انسانی اجتهاد کنیم؛ نباید مقلد باشیم ... حرف من این است که در باب علوم انسانی کار عمیق انجام بگیرد و صاحبان فکر و اندیشه در این زمینه‌ها کار کنند ... مبانی علوم انسانی در غرب از تفکرات مادی سرچشمه می‌گیرد. هر کس که تاریخ رنسانس را خوانده باشد، دانسته باشد، آدم‌هایش را شناخته باشد، این را کاملاً تشخیص می‌دهد» (۱۳۹۰/۵/۱۹)
۲. و همچنین در یک سخنرانی دیگر: «همه‌ی دانش‌ها، همه‌ی تحرکات برتر در یک جامعه، مثل یک کالبد است که روح آن، علوم انسانی است. علوم انسانی جهت می‌دهد، مشخص می‌کند که ما کدام طرف داریم می‌رویم، دانش ما دنبال چیست. وقتی علوم انسانی منحرف شد و بر پایه‌های غلط و جهان‌بینی‌های غلط استوار شد، نتیجه این میشود که همه‌ی تحرکات جامعه به سمت یک گرایش انحرافی پیش میرود.» (۱۳۹۰/۷/۱۳)
۳. و سال بعد: «علوم انسانی هوای تنفسی مجموعه‌های نخبه کشور است که هدایت جامعه را بر عهده دارند بنابراین آلوده یا پاک بودن این هوای تنفسی بسیار تعیین کننده است ... اصلاح در علوم انسانی و تحول در سینما و تلویزیون بدون اصلاح پایه‌های معرفتی علوم انسانی غربی امکانپذیر نیست و اصلاح این پایه‌ها نیز در گرو ارتباط مؤثر با حوزه‌های علمیه و علمای دین است.» (۱۳۹۱/۱۲/۱)
۴. و سال بعد هم: «به نظر بنده اساسی‌ترین کار هم این است که مبنای علمی و فلسفی تحول علوم انسانی باید تدوین بشود؛ این کار اساسی و کار اوکی است که بایستی انجام بگیرد.» (۱۳۹۲/۹/۱۹)
۵. و سال بعدتر: «مبنای علوم انسانی غربی، مبنای غیرالهی است، مبنای مادی است، مبنای غیر توحیدی است؛ این با مبانی اسلامی سازگار نیست، با مبانی دینی سازگار نیست. علوم انسانی آن‌وقتی صحیح و مفید و تربیت‌کننده‌ی صحیح انسان خواهد بود و به فرد و جامعه نفع خواهد رساند که براساس تفکر الهی و جهان‌بینی الهی باشد؛ این امروز در دانش‌های علوم انسانی در وضع کنونی وجود ندارد؛ روی این بایستی کار کرد، فکر کرد. البته این کار، کار شتاب‌آلودی نیست - کار بلندمدتی است.» (۱۳۹۳/۴/۱۱)
۶. سال بعد: «تحول در علوم انسانی که به دلایل بسیار یک امر لازم و ضروری است، نیاز دارد به جوششی از درون و

حمایتی از بیرون. خوشبختانه جوشش از درون امروز هست ... حمایت از بیرون هم باید وجود داشته باشد.» (۱۳۹۴/۴/۱۳)

۷. مجدداً تأکید در سال بعد: «هم فقه ما، هم جامعه‌شناسی ما، هم علوم انسانی ما، هم سیاست ما، هم روشهای گوناگون ما باید روزبه‌روز بهتر بشود، منتها به دست آدمهای خبره، به دست آدمهای وارد، به دست انسانهای اهل تعمق و کسانی که اهلیت ایجاد راه‌های نو را دارند؛ نیمه‌سوادها و آدمهای ناوارد و مدعی نمیتوانند کاری انجام بدهند» (۱۳۹۵/۳/۱۴)

۸. یک‌سال پس از آن نیز فرمودند: «ما حالا می‌خواهیم وارد بشویم و این مسائل را از آن ریشه‌ی به‌اصطلاح غیر دینی یا بعضاً ضد دینی آن جدا کنیم و به یک منشأ قرآنی و یک منشأ دینی و وحیانی متصل کنیم. خب این خیلی مهم است؛ این یک تسلط اساسی بر کارهای دیگران لازم دارد؛ ما باید بدانیم که دیگران در این زمینه‌ها چه کرده‌اند.» (۱۳۹۶/۳/۱)

۹. سال بعد با عتابی شدیدتر: «چرا در زمینه‌ی علوم انسانی وقتی گفته میشود که بنشینیم فکر کنیم و علوم انسانی اسلامی را پیدا کنیم، یک عده‌ای فوراً برمی‌آشوبند که «آقا! علم است؟ علم است؟ در علوم تجربی که علم بودنش و نتایجش قابل آزمایش در آزمایشگاه است، این‌همه غلط بودن یافته‌های علمی روزبه‌روز دارد اثبات میشود، آن‌وقت شما در علوم انسانی توقع دارید [غلط نباشد]؟ در اقتصاد چقدر حرفهای متعارض و متضاد وجود دارد! در مدیریت، در مسائل گوناگون علوم انسانی، در فلسفه، این‌همه حرفهای متعارض وجود دارد؛ کدام علم؟ علم آن چیزی است که شما به آن دست پیدا کنید، بتوانید بفهمید آن را، از درون ذهن فعال شما تراوش بکند. باید دنبال این باشیم که ما تولید علم بکنیم؛ تا کی مصرف کنیم علم این‌و آن را؟» (۱۳۹۷/۳/۲۰)

سرفصل‌های مطالبات رهبری

۱. اهمیت علوم انسانی

۱/۱. علوم انسانی جهت‌دهنده به همه دانش‌ها و تحرکات جامعه

۱/۲. علوم انسانی مانند هوای تنفسی مجموعه‌های نخبه‌های هادی جامعه

۱/۳. خسارت انقلاب اسلامی در صورت عدم تحول در علوم انسانی

۲. تدوین مبانی علمی و فلسفی

۲/۱. ضرورت تدوین مبانی علمی و فلسفی تحول علوم انسانی به عنوان اولین گام

۲/۲. سرچشمه گرفتن مبانی علوم انسانی در غرب از تفکر مادی

۳. توسط نخبگان

۳/۱. انجام کار عمیق در باب علوم انسانی توسط صاحبان فکر و اندیشه

۳/۲. تحول علوم انسانی به دست انسان‌های اهل تعمق و باسواد

۴. در ارتباط با علمای حوزه

۴/۱. اصلاح علوم انسانی در گرو ارتباط مؤثر با حوزه‌های علمیه و علمای دین

۵. برنامه‌ریزی بلندمدت

۵/۱. کار بلندمدت برای تولید علوم انسانی بر اساس تفکر و جهان‌بینی الهی

۶. استفاده از تجربیات نخبگان کشورهای دیگر

۶/۱. تسلط اساسی بر کارهای دیگران برای متصل کردن علوم انسانی به منشأ دینی

۷. اجرای مصوبات شورای تحول

۷/۱. عملیاتی شدن مصوبات شورای تحول در علوم انسانی

قواعد یاریگر

قاعده لطف

۱. به دلالت آیه ﴿اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ﴾ - شوری: ۱۹ هر کاری که به نزدیک شدن انسان‌ها به اطاعت و یا دور شدن آنها از گناه بینجامد، خدا حتماً آن کار را انجام می‌دهد.
۲. قاعده لطف ریشه در حکیم‌بودن خدا دارد. حکیم نقض غرض نمی‌کند. کاری انجام نمی‌دهد که با هدفش منافات داشته باشد. بنابراین اگر از انسان بخواهد که او را اطاعت کند، زمینه اطاعت او را هم فراهم می‌کند.
۳. علوم انسانی اسلامی یکی از نیازهای طاعت خدا در عصر حاضر است. ممکن نیست نظریه‌های لازم برای تحول در علوم انسانی را خداوند از مسلمانان دریغ کرده باشد.

قاعده بلاغ

۱. به دلالت آیه ﴿إِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾ - نحل: ۸۲ هر آن‌که رسول خدای تعالی باشد مکلف است پیام خداوند را به مردم ابلاغ کند، حتی اگر از او روی بگردانند و شنونده نباشند.
۲. علما پیروان راه انبیا هستند و اگر راهی بیابند در مسیر طاعت الهی، به هر نحوی که قادر باشند به مردم ابلاغ می‌کنند.
۳. آن نظریه اسلامی در علوم انسانی که نیاز مسلمانان است و طبق قاعده لطف بی‌تردید زیرساخت‌های آن به عالمان مسلمان الهام می‌شود، اگر در اختیار احدی از علما قرار گرفته، لاجرم بیان شده است.

قاعده سلطه

۱. فرهنگ همیشه مقهور قدرت و ثروت است. ﴿فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى﴾ - نازعات: ۲۴ فرعون که صاحب قدرت شده است، باورها و فرهنگ مردم را تغییر می‌دهد، به سمت و سویی که به جای باری تعالی، شخص او را پرستند.
۲. صاحبان سرمایه نیز به حسب نیاز خود مراکز پژوهشی و نهادهای علمی را حمایت می‌کنند. آن‌هایی را که بتوانند در مسیر تأمین سود سرمایه قدم بردارند.
۳. بنابراین نمی‌توان از رونق و رواج یک نظریه، صحت آن را نتیجه گرفت. چرا که ارباب قدرت و ثروت همیشه متناسب با نیاز خود از برخی اندیشه‌ها حمایت می‌کنند و برخی را وا می‌نهند.

قاعده احسن

۱. گفتگو اگر در مسیر سلم و آرامش صورت پذیرد، قول حق پنهان نمی‌ماند و خصم را جذب می‌کند. چنان‌که پروردگار فرمود: ﴿وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ﴾ - فصلت: ۳۴ و اگر عناد ورزید، قدرت الهی بر آن قرار گرفته است که حق باطل را فتح نماید: ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ﴾ - فوَقَّعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ فَغَلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَاغِرِينَ وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ - اعراف: ۱۱۷-۱۲۰.
۲. مناظره‌هایی که به دور از نفوذ قدرت و ثروت انجام پذیرد و در فضای مساوات، لاجرم با برتری نظریه‌ای پایان می‌پذیرد که تناسب بیشتری با رسیدن به هدف هستی، یعنی طاعت الهی داشته باشد.

۳. اگر چنین فرصتی ایجاد شود، آن نظریه‌ای که چه بسا گردونه قدرت و ثروت مانع بروز و ظهورش بوده، ولی با عنایت حق تعالی به مسلمانان اعطا شده است، برتری خود را نشان می‌دهد.

قاعده خوف

۱. به دلالت آیه ﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾ - بقره: ۱۵۵ مؤمنان همواره با اندکی از ترس امتحان می‌شوند. همگان آن قدر از درجات ایمانی بالایی برخوردار نیستند که مصداق آیه ﴿إِلَّا إِنِّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ - یونس: ۶۲ باشند.

۲. عالمان در مقام مناظره و مباحثه که قرار بگیرند ملاحظه درک عمومی جامعه را می‌کنند. آن بخش از نظرات خود را که خلاف درک و فهم مردم است می‌پوشانند و پنهان می‌سازند.

۳. گفتگویی مثمر است، در مقام کشف حقایق علمی که دور از انظار رسانه‌ها و ابزارهای ارتباط جمعی باشد. تا دانشمندانی که خوف فهم نادرست مردم را دارند، بی‌پروا سخن بگویند و آرای خود را بر زبان برانند. ملاحظه شخصیت و عظمت اجتماعی فرد مقابل را هم نکنند.

قاعده آباء

۱. مردم به بزرگان خود اعتماد دارند و نادانسته‌های خود را به دانایی آن‌ها رجوع می‌دهند، همان‌طور که آیه ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أُولَئِكَ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ﴾ - لقمان: ۲۱ می‌فرماید.

۲. شاگرد اگر در مباحثه کم آورد و در جواب ناتوان شود، نظر مقابل را نمی‌پذیرد، زیرا در ضمیر خود می‌گوید: پاسخ را من نمی‌دانم، ولی استادم قطعاً می‌داند، اگر نمی‌دانست که این نظریه را صادر نمی‌کرد.

۳. مباحثه با شاگرد فایده نمی‌رساند، زیرا تعصب بر استاد مانع پذیرش کلام حق می‌شود و جدال تبدیل به مراء می‌گردد. اما استاد که در مرز دانش نشسته و زیر و بم موضوع را در نظر دارد، وقتی ضعف نظریه خود را ببیند، با تقوا که باشد می‌پذیرد و کوتاه می‌آید.

راهکار عملیاتی

قواعد فوق را به کار می‌گیریم تا با استفاده از قوت و ضعف بشر، راه تحول در علوم انسانی را هموار سازیم.

شناسایی گسترده

۱. می‌دانیم در میان نظریه‌پردازان حداقل یک نفر پیدا می‌شود که نظریه مورد نیاز برای تحول در علوم انسانی را در اختیار داشته باشد، از باب قاعده لطف. چه بسا هم بیشتر از یک نفر.

۲. جریان‌شناسی گروه‌های مدعی علوم انسانی اسلامی را از «مشهودات» شروع نمی‌کنیم، به این که ذهنی بگوییم: سه جریان است؛ فلانی و فلانی و فلان!

۳. تأثیر قدرت و ثروت سبب می‌شود بعضی آراء به شهرت برسند و برخی دیده نشوند. آن‌چه مشهود است ملاک قوت و صحت نیست.

۴. یک گروه بی‌طرف، نه وابسته فکری به این دسته یا آن دسته، مأمور می‌شوند جستجو کنند؛ معمولاً با گوگل. هر فرد یا گروه یا مؤسسه‌ای که مدعی نظریه‌ای در علوم انسانی اسلامی باشد.

۵. محدود به زبان فارسی، به ایران هم نه. انگلیسی و عربی هم. در تمام جهان، صاحبان نظریه را فهرست می‌کنند. حسب رهنمود مقام معظم رهبری.

۶. محصول این شناسایی گسترده فهرستی از افرادی خواهد بود که ادعایی در باب اسلامی سازی علوم انسانی دارند. نه آنهایی که مخالفت با اسلامی شدن آن داشته باشند.

۷. این شیوه شناسایی، نفوذ قدرت و ثروت را دور می زند، قاعده سلطه را. زیرا ضعیف ترین نظریه پرداز نیز حداقل توانسته مقاله ای یا مطلبی در فضایی چه بسا رایگان بنویسد و طبق قاعده بلاغ، به تکلیف خود برای رساندن راه طاعت به مؤمنان عمل نماید.

استخراج نظریه

۸. پس از تکمیل فهرست مدعیان نظریه در علوم انسانی اسلامی، نظریه آن ها به صورت خلاصه جمع آوری می گردد.

۹. هر نظریه حداکثر در دو الی سه خط معرفی می شود. آن قدر خلاصه که فقط شاکله ادعا را نشان دهد.

۱۰. در پایان این مرحله یک فهرست بلندبالا از نظریات خواهیم داشت که کوتاه معرفی شده اند.

دسته بندی نظریات

۱۱. در مرحله دسته بندی کاری با صاحب نظریه نداریم و به سراغ ادعا می رویم.

۱۲. نظریه های جمع آوری شده در موضوع اسلامی شدن علوم انسانی و تحول در آن، بر اساس مشابهت با هم دسته بندی می شود.

۱۳. اکنون عنوان دسته ها را نمی دانیم و نباید هم هیچ پیش فرضی را برای این دسته بندی بپذیریم. آنچه هدایت کننده است مقایسه محصول کار است. نظریات در مقایسه با هم خودشان نشان می دهند که چگونه باید دسته بندی شوند. آراء مشابه که شاکله ای نزدیک به هم و ساختاری همانند دارند در کنار هم قرار می گیرند.

۱۴. محصول این مرحله دستیابی به تعداد کمی عنوان اصلی ست که حاکی از سرنخ های تحول در علوم انسانی اند. یکی بحث را از فلسفه مثلاً آغاز کرده، دیگری راه حل را در منطق می داند، دیگری به انسان شناسی بسته است و شاید یکی دیگر از جامعه شناسی شروع می کند.

فضای انصاف

۱۵. اکنون به مقتضای قاعده احسن باید فضایی را فراهم کنیم تا مدعیان نظریه ها با هم گفتگو کنند.

۱۶. برای ایجاد فرصتی که به دور از نگرانی حاق نظریات را بیان کنند و در ارائه ادله خود مضطرب نشوند، طبق قاعده خوف، جلسات مباحثه به دور از رسانه ها و بدون تماشاچی برگزار می شود.

۱۷. زمانی گفتگو منصفانه خواهد بود که وجهه اجتماعی یک طرف مانع ابراز عقیده طرف دیگر نباشد، زیرا خاستگاه وجهه اجتماعی همیشه برتری رأی و نظر نیست و گاهی ناشی از قاعده سلطه است. این حالت زمانی تحقق پیدا می کند که به طرفین اطمینان دهیم متن این گفتگوها در محیط عمومی منتشر نخواهد شد.

صاحب نظریه

۱۸. با شاگردان کار پیش نمی رود، به مقتضای قاعده آباء. لاجرم باید صاحب نظریه مدعو باشد، تنها و بدون حضور شاگردان که در مقام تماشاچی مانع بروز و ظهور آراء می شوند.

۱۹. اگر صاحب نظریه در قید حیات نباشد، فردی که خود را جانشین وی می داند؛ هر کسی که بالاترین جایگاه و مقام در آن نظریه را داشته باشد.

۲۰. نهاد پشتیبان عملیات باید آن قدر اعتبار داشته باشد که بتواند این آدم های بزرگ را متقاعد کند حضور یابند و شرایط

را برای آن‌ها قابل قبول سازد.

حضور مافوق

۲۱. آدم‌های بزرگ به آدم‌های بزرگ‌تر برای انضباط نیاز دارند. گرداننده چنین جلسه گفتگویی باید وزین و صاحب نام باشد. به نحوی که طرفین برای او احترام قائل باشند.

۲۲. آن جلسات علمی که در محضر مقام معظم رهبری برگزار می‌شد به دلیل ایجاد همین حس و حال بود.

۲۳. نیاز است اندیشمندی مقبول در میدان کارزار مناظره‌های علمی حضور داشته باشد، به عنوان دبیر یا گرداننده.

خلاصه مناظرات

۲۴. پس از هر جلسه، خلاصه‌ای از ادعاهای هر طرف نوشته می‌شود. اشکالات و پاسخ‌ها.

۲۵. این خلاصه‌ها به صورت محرمانه توسط پیک ویژه‌ای در کمترین زمان ممکن به دست شخص مدعی می‌رسد.

رأی به برتری

۲۶. انتهای هر خلاصه رأی به برتری یک طرف بر طرف دیگری دیده می‌شود. کارشناسی که خلاصه‌ها را تهیه می‌کند بدون توجه به جاه و مقام مناظره‌کنندگان، در پس اشکال و جواب، متذکر می‌شود که این دو اشکال مثلاً پاسخ داده نشد و این جواب برای آن سؤال مقبول نیافتاد.

۲۷. این رأی باید به قدری صریح و رک و صادقانه باشد که محرک برای اندیشمند باشد، تا بیشتر فکر کند و مانعی ندارد که چه بسا او را به خشم هم بیاورد.

چرخه گفتگو

۲۸. طرفین مناظره‌ها مانند مسابقات ورزشی که مراحل نیمه‌نهایی و نهایی دارند، مترصد فرصت خواهند بود تا رأی ذیل گزارش را به چالش بکشند.

۲۹. فرصت دیگری برای مباحثه فراهم می‌شود که این بار هر دو مفصل به رأی طرف مقابل فکر کرده‌اند.

۳۰. برای پاسخ به نظریه مخالف ناچار شده‌اند نظر مخالف را «بفهمند». این نخستین گام برای تحول در علوم انسانی است. این که اندیشمندان وقت بگذارند تا حرف هم را بفهمند.

۳۱. چرخه‌ای از گفتگوها شکل می‌گیرد که هر یک قبلی را کامل‌تر می‌کند و خلاصه‌ها همواره پس هر جلسه‌ای همراه با رأی منصفانه حضور دارند.

۳۲. در نهایت یک نظریه باید بشکند و تسلیم شود؛ یا بپذیرد که رأی طرف مقابل دقیق‌تر و قوی‌تر است و یا اعلام انصراف از ادامه بحث کند که در آخرین خلاصه برای او شرح داده خواهد شد که این انصراف به معنای پذیرش قوت نظریه مقابل و ناتوانی از پاسخ است.

۳۳. نظریه‌ای که در این مباحثات به برتری نهایی برسد، برای مرحله نیمه‌نهایی به مصاف نظریه منتخب از مناظره دیگر می‌رود.

۳۴. انتخاب طرفین مدعی بر اساس آن دسته‌بندی‌هایی صورت خواهد پذیرفت که آرا را نظم داده بودند.

۳۵. دو نظر نهایی در مرحله نهایی مقابل هم قرار می‌گیرند که نتیجه آن نتیجه کل بررسی‌ها را روشن خواهد کرد.

۳۶. در پایان همه مناظره‌ها و مشخص شدن نظریه برتر، گزارشی تنظیم می‌شود که راهکار تحوّل در علوم انسانی و مبانی و مبادی و بنیان‌ها و ریشه‌های علوم انسانی اسلامی را ترسیم کرده است.

۳۷. این گزارش به صورت حداکثری منتشر شده، پروژه‌هایی پژوهشی در تمامی دانشگاه‌ها، اندیشکده‌ها و پژوهشگاه‌های مرتبط طراحی می‌شود، جهت تکمیل آن و تولید علوم انسانی اسلامی در تمامی رشته‌ها و گرایش‌ها.

اهداف حاصله

۳۸. نخست این‌که در میان تمامی آرای بیان شده و ادعایی درباره تحوّل علوم انسانی و مسیر صحیح این تحوّل، روشن می‌شود کدامیک بر اساس قاعده لطف به مسلمانان اعطا شده است و راه هدایت بشر است.

۳۹. مبانی و زیرساخت‌های علوم انسانی اسلامی مشخص می‌شود که همانا مواد خام تولید علوم انسانی اسلامی است.

۴۰. تک‌تک نظریه‌پردازان مدعوّ ناگزیر به تفکر شده و به صورت شدید درگیر با موضوع تحوّل در علوم انسانی می‌شوند، حداقل برای دفاع از هویت علمی خود.

۴۱. تضارب آرا سبب می‌شود اندیشه‌ها چکش خورده و نرم شود و از اشتباهات و اشکالات می‌کاهد. پس هر اندیشمندی دچار تغییرات زیادی در رأی و نظر خود خواهد شد، حتی اگر متصلّب باشد و نخواهد رأی نهایی را پذیرا گردد.

۴۲. چون نخبگان در ماجرای گفتگوها حضور داشته‌اند، هر تغییری در رأی و نظر آن‌ها به صورت آبشاری در تمام شاگردان آن‌ها تا سطح عموم مردم نشر پیدا می‌کند و بر فرهنگ عمومی و مطالبات اجتماعی تأثیر می‌گذارد.

شتاب تغییر

۴۳. تغییر از پایین «انقلاب» است و پرهزینه. تحوّل در علوم نبایستی از مردم، یا شاگردان یا دانشجویان یا طلاب آغاز شود، انقلاب در علم از کف جامعه به هرج و مرج علمی می‌انجامد. همین است که حضرت آقا تأکید فرمودند بر حضور صاحبان فکر و اندیشه.

۴۴. استفاده از قدرت‌های سیاسی و اقتصادی برای ترویج یک نظریه علمی «کودتا» است. چه بسا که نظر صائب و صحیح را از منظر جامعه حذف کند و این خسران عظیم است.

۴۵. تغییر از بالا «تحوّل» در علم است. دانشمندان با تفکر و ضرب آرای دیگران در رأی و نظر خود، به دستاوردهای جدید می‌رسند و گزاره‌های جدیدی به علم می‌افزایند و مبانی و ریشه‌ها را اصلاح می‌کنند.

۴۶. برنامه اجرایی و راهکاری که در این نوشته ارائه شده است مبتنی بر «تحوّل» است، از طریق شدید کردن فعالیت اندیشمندان در حوزه علوم انسانی اسلامی و ایجاد تمرکز بر موضوع و اجبار جامعه نخبگانی بر تضارب آرا.

۴۷. قوه سیاست در این مرحله با کمک ابزار ثروت و سرمایه سعی نمی‌کند تا یک رأی را بر رأی دیگر برتری بخشد، بلکه بر فرهنگ فشار می‌آورد تا خود را جمع و جور کرده و عناصر خود را به تحرّک وادارد. این ضربات باید به قدری محکم و پرقدرت باشد تا جامعه فرهنگی بشتابد و عقب‌ماندگی‌های خود را از قطار انقلاب جبران کند. به استناد کلام امام صادق (ع): «لَيْتَ السَّيَاطَ عَلَى رُؤُوسِ أَصْحَابِي حَتَّى يَتَفَقَّهُوا فِي الْحَلَالِ وَالْحَرَامِ» (ترجمه: کاش بالای سر اصحابم تازیانه بود تا در احکام حلال و حرام دانا شوند).

برنامه شتاب‌دهی تحول علوم انسانی

تحول در علوم انسانی رایتج یکی از ضروریات نظام اسلامی است که بیش از یک دهه مورد تأکید و مطالبه مقام معظم رهبری قرار گرفته، روندی که بسیار طول کشیده و هنوز به نقطه قابل قبولی نرسیده است. این برنامه به منظور تسریع و شتاب دادن به این حرکت ضروری تدوین شده و اجرا می‌گردد.

مطالبات مقام معظم رهبری

۱. «ما بایستی در علوم انسانی اجتهاد کنیم؛ نباید مقلد باشیم ... حرف من این است که در باب علوم انسانی کار عمیق انجام بگیرد و صاحبان فکر و اندیشه در این زمینه‌ها کار کنند ... مبانی علوم انسانی در غرب از تفکرات مادی سرچشمه میگیرد. هر کس که تاریخ رنسانس را خوانده باشد، دانسته باشد، آدمایش را شناخته باشد، این را کاملاً تشخیص می‌دهد» (۱۳۹۰/۵/۱۹)

۲. «همه‌ی دانشها، همه‌ی تحرکات برتر در یک جامعه، مثل یک کالبد است که روح آن، علوم انسانی است. علوم انسانی جهت میدهد، مشخص می‌کند که ما کدام طرف داریم می‌رویم، دانش ما دنبال چیست. وقتی علوم انسانی منحرف شد و بر پایه‌های غلط و جهان‌بینی‌های غلط استوار شد، نتیجه این میشود که همه‌ی تحرکات جامعه به سمت یک گرایش انحرافی پیش میرود.» (۱۳۹۰/۷/۱۳)

۳. «علوم انسانی هوای تنفسی مجموعه‌های نخبه کشور است که هدایت جامعه را بر عهده دارند بنابراین آلوده یا پاک بودن این هوای تنفسی بسیار تعیین کننده است ... اصلاح در علوم انسانی و تحول در سینما و تلویزیون بدون اصلاح پایه‌های معرفتی علوم انسانی غربی امکانپذیر نیست و اصلاح این پایه‌ها نیز در گرو ارتباط مؤثر با حوزه‌های علمی و علمای دین است.» (۱۳۹۱/۱۲/۱)

۴. «به نظر بنده اساسی‌ترین کار هم این است که مبنای علمی و فلسفی تحول علوم انسانی باید تدوین بشود؛ این کار اساسی و کار اوگلی است که بایستی انجام بگیرد.» (۱۳۹۲/۹/۱۹)

۵. «مبنای علوم انسانی غربی، مبنای غیرالهی است، مبنای مادی است، مبنای غیرتوحیدی است؛ این با مبانی اسلامی سازگار نیست، با مبانی دینی سازگار نیست. علوم انسانی آنوقتی صحیح و مفید و تربیت‌کننده‌ی صحیح انسان خواهد بود و به فرد و جامعه نفع خواهد رساند که براساس تفکر الهی و جهان‌بینی الهی باشد؛ این امروز در دانشگاه‌های علوم انسانی در وضع کنونی وجود ندارد؛ روی این بایستی کار کرد، فکر کرد. البته این کار، کار شتاب‌آلودی نیست - کار بلندمدتی است.» (۱۳۹۲/۴/۱۱)

۶. «تحول در علوم انسانی که به دلایل بسیار یک امر لازم و ضروری است، نیاز دارد به جوششی از درون و حمایتی از بیرون. خوشبختانه جوشش از درون امروز هست ... حمایت

از نیرون هم باید وجود داشته باشد.» (۱۳۹۴/۴/۱۳)

۷. «هم فقه ما، هم جامعه‌شناسی ما، هم علوم انسانی ما، هم سیاست ما، هم روشهای گوناگون ما باید روز به روز بهتر بشود، منتها به دست آدمهای وارد، به دست انسانهای اهل تعمق و کسانی که اهلیت ایجاد راههای نو را دارند؛ نیمه‌سوادها و آدمهای ناوارد و مدعی نمیتوانند کاری انجام بدهند» (۱۳۹۵/۳/۱۴)

۸. «ما حالا می‌خواهیم وارد بشویم و این مسائل را از آن ریشه‌ی به اصطلاح غیر دینی یا بعضاً ضدّ دینی آن جدا کنیم و به یک منشأ قرآنی و یک منشأ دینی و وحیانی متصل کنیم. خب این خیلی مهم است؛ این یک تسلط اساسی بر کارهای دیگران لازم دارد؛ ما باید بدانیم که دیگران در این زمینه‌ها چه کرده‌اند.» (۱۳۹۶/۳/۱)

۹. «چرا در زمینه‌ی علوم انسانی وقتی گفته میشود که بنشینیم فکر کنیم و علوم انسانی اسلامی را پیدا کنیم، یک علمای فوراً برمی‌آشوبند که «آقا! علم است؟ علم است؟ در علوم تجربی که علم بردنش و نتایجش قابل آزمایش در آزمایشگاه است، این همه خلط بودن یافته‌های علمی روز به روز دارد اثبات میشود، آن وقت شما در علوم انسانی توقع دارید [خلط نباشد]؟ در اقتصاد چقدر حرفهای متعارض و متضاد وجود دارد! در مدیریت، در مسائل گوناگون علوم انسانی، در فلسفه، این همه حرفهای متعارض وجود دارد؛ کدام علم؟ علم آن چیزی است که شما به آن دست پیدا کنید، بتوانید بفهمید آن راه از درون ذهن فعال شما تراوش بکند. باید دنبال این باشیم که ما تولید علم بکنیم؛ تا کی مصرف کنیم علم این‌و آن را؟» (۱۳۹۷/۳/۲۰)

سرفصل‌های مطالبات رهبری

۱. اهمیت علوم انسانی

۱/۱. علوم انسانی جهت‌دهنده به همه دانش‌ها و تحرکات جامعه

۱/۲. علوم انسانی مانند هوای تنفسی مجموعه‌های نخبه‌های جامعه

۱/۳. خسارت انقلاب اسلامی در صورت عدم تحول در علوم انسانی

۲. تدوین مبانی علمی و فلسفی

۲/۱. ضرورت تدوین مبانی علمی و فلسفی تحول علوم انسانی به عنوان اولین گام

۲/۲. سرچشمه گرفتن مبانی علوم انسانی در غرب از تفکر مادی

۳. توسط نخبگان

۳/۱. انجام کار عمیق در باب علوم انسانی توسط صاحبان فکر و اندیشه

۳/۲. تحول علوم انسانی به دست انسان‌های اهل تعمق و باسواد

۴. در ارتباط با علمای حوزه

۴/۱. اصلاح علوم انسانی در گرو ارتباط مؤثر با حوزه‌های علمیه و علمای دین

۵. برنامه‌ریزی بلندمدت

۵/۱. کار بلندمدت برای تولید علوم انسانی بر اساس تفکر و جهان‌بینی الهی

۶. استفاده از تجربیات نخبگان کشورهای دیگر

۶/۱. تسلط اساسی بر کارهای دیگران برای متصل کردن علوم انسانی به منشأ دینی

۷. اجرای مصوبات شورای تحول

۷/۱. عملیاتی شدن مصوبات شورای تحول در علوم انسانی

برنامه عملیاتی

برای شتابدهی تحول علوم انسانی و دستیابی به مبانی علوم انسانی اسلامی بر اساس مطالبات فوق، فعالیت‌های ذیل طراحی شده است.

برنامه عملیاتی ۱: جمع‌آوری نظریه‌ها

شناسایی گسترده

۱. جستجوی کتب، مقالات و یادداشت‌های منتشره در موضوع تحول در علوم انسانی؛ فاز اول: منابع به زبان فارسی و محدود به داخل کشور

۱/۱. فاز دوم (سال آینده): شناسایی منابع عربی و انگلیسی و اندیشمندان غیرایرانی

۲. محصول: فهرست صاحب‌نظران در علوم انسانی اسلامی

استخراج نظریه

۳. بررسی آرا و نظریات و نگارش خلاصه نظریه (حداکثر ۱۵۰ کلمه) برای هر صاحب‌نظر

۴. محصول: فهرست صاحب‌نظران همراه با خلاصه نظریه در موضوع علوم انسانی اسلامی

دسته‌بندی نظریات

۵. طبقه‌بندی نظریات فارغ از جایگاه و موقعیت اجتماعی صاحب نظریه، بر اساس مشابهت در مبانی و روش‌ها
۶. محصول: فهرست طبقه‌بندی شده از نظریات علوم انسانی اسلامی همراه با مشخصات صاحب نظریه

برنامه عملیاتی ۲: تشکیل کرسی‌های انصاف

۷. انتخاب چهار نظریه برای بررسی در فاز اول
- ۷/۱. بررسی نظریات دیگر در فاز دوم پروژه (سال بعد)
۸. برگزاری جلسات گفتگوهای علمی در فضایی منصفانه
- ۸/۱. هر نظریه باید تعلق خود را به یکی از پنج گام تمدنی مشخص کند؛ انقلاب اسلامی، نظام اسلامی، کشور اسلامی، تمدن اسلامی
۹. محرمانه بودن جلسات و به دور از جنجال
- ۹/۱. بدون حضور دیگران؛ خبرنگاران، دانشجویان، طلاب و هر فردی غیر از طرفین گفتگو و عوامل برگزاری جلسه
- ۹/۲. بدون ضبط تصویری و اکتفا به ضبط صدا با برچسب محرمانه و غیرقابل انتشار
۱۰. دعوت از شخص صاحب نظریه و عدم پذیرش نماینده یا شاگرد
- ۱۰/۱. حضور شخصی که بالاترین جایگاه در آن نظریه را دارد، در صورت فقدان صاحب نظریه
۱۱. حضور دانشمند برتر در جلسه به عنوان ناظر گفتگو؛ فردی که جایگاه علمی قابل قبولی نسبت به طرفین گفتگو دارد

برنامه عملیاتی ۳: تنظیم دستاورد کرسی‌ها

خلاصه مناظرات

۱۲. پیاده نوار و خلاصه‌سازی گفتگوها پس از برگزاری هر کرسی
- ۱۲/۱. توجه به محرمانه بودن صوت و متن و طبقه‌بندی آن

۱۳. محصول: خلاصه‌ای از نظریه‌های ارائه شده، ادعاهای هر طرف، اشکالات و پاسخ‌ها

رأی به برتری

۱۴. بررسی خلاصه و ثبت رأی به برتری نظریه یکی از طرفین با ذکر دلیل، توسط دو کارشناس متخصص در موضوع

۱۴/۱. کارشناسان نظر یکدیگر را مشاهده نمی‌کنند

۱۴/۲. نام کارشناس در سند نهایی ذکر نمی‌شود

۱۴/۳. این رأی باید به قدری صریح، رک و صادقانه باشد که صاحبان نظریه را به فکر بیشتر تحریک کند.

۱۵. محصول: خلاصه نظریات همراه با ادعاها، اشکالات و پاسخ‌ها، همراه با رأی به برتری یک نظریه

تحويل گزارش

۱۶. این خلاصه‌ها به صورت محرمانه توسط پیک ویژه‌ای در کمترین زمان ممکن به دست طرفین گفتگو می‌رسد.

۱۷. توضیح داده می‌شود که می‌تواند درخواست برای تشکیل جلسه بعدی داشته باشد، با همان فرد یا صاحب نظریه‌ای دیگر

جدول برتری

۱۸. برنامه‌ریزی برای تشکیل کرسی‌های بعدی مبتنی بر آرای حاصله

۱۸/۱. هر صاحب‌نظری که علی‌رغم دریافت رأی به عدم‌برتری برای تشکیل جلسه بعدی درخواست ندهد به معنای پذیرش ضعف نظریه است.

۱۸/۲. هر نظریه برتر به مصاف نظریه برتر در گفتگوها و کرسی‌های دیگر می‌رود.

۱۸/۳. انتخاب طرفین مدعی بر اساس آن دسته‌بندی‌هایی صورت خواهد پذیرفت که آرا را نظم داده بودند.

۱۸/۴. دو نظر نهایی در مرحله نهایی مقابل هم قرار می‌گیرند که نتیجه آن نتیجه کل بررسی‌ها را روشن خواهد کرد.

۱۹. محصول: فهرست رتبه‌بندی شده نظریات در حوزه علوم انسانی اسلامی، بر اساس کسب پیروزی در کرسی‌های انصاف

۲۰. انتشار گزارش در قالب یک مقاله علمی - پژوهشی و نشر آن در نشریات و سایت‌های معتبر
- ۲۰/۱. در پایان مناظره‌ها و مشخص شدن نظریه برتر
- ۲۰/۲. مشتمل بر راهکار تحول در علوم انسانی، مبانی، مبادی، بنیان‌ها و ریشه‌های علوم انسانی اسلامی
- ۲۰/۳. انتشار به صورت حداکثری؛ به نحوی که مورد توجه قرار گیرد و کانون بحث‌ها شود

اهداف حاصله از اجرای برنامه

۱. شناسایی مستدل‌ترین نظریه در میان تمامی آرای بیان شده و ادعایی درباره تحول علوم انسانی و درباره مسیر صحیح این تحول
۲. جمع‌آوری و متمرکز شدن مبانی و زیرساخت‌های علوم انسانی اسلامی به عنوان مواد خام تحول
۳. ارتقای نظریه‌ها و بروز تغییرات فراوان در رأی و نظر اندیشمندان به تبع گفتگوها
- ۳/۱. کاهش اشکالات نظریه‌های علمی به دلیل تضارب آرا
- ۳/۲. ریزش تغییرات نظرات نخبگان به صورت آشناری در تمام شاگردان آن‌ها تا سطح عموم مردم
۳. شتاب یافتن تحول در علوم انسانی
- ۴/۱. ناگزیر شدن تک‌تک نظریه‌پردازان درگیر با موضوع تحول در علوم انسانی به تفکر بیشتر برای دفاع از هویت علمی خود
- ۴/۲. تأثیر گرفتن فرهنگ عمومی و افزایش مطالبات اجتماعی برای تحول علوم انسانی
- ۴/۳. پدید آمدن عزم ملی تولید علوم انسانی اسلامی، تحت تأثیر درگیر شدن نخبگان با موضوع

بنیاد مجری برنامه

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

مدت اجرای برنامه

شش ماه؛ اول مهر ۱۴۰۲ لغایت ۲۹ اسفند ۱۴۰۲

ردیف	برنامه	عنوان فعالیت	وابستگی	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند
۱	جمع‌آوری نظریه‌ها	شناسایی صاحب‌نظران علوم انسانی اسلامی	-						
۲		تولید فهرست صاحب‌نظران علوم انسانی اسلامی	FS1						
۳		بررسی آرا و استخراج نظریات	FS2						
۴		خلاصه‌سازی نظریات	SS3						
۵		تولید فهرست نظریات درباره علوم انسانی اسلامی	FS4						
۶	برگزاری کرسی انصاف	طبقه‌بندی نظریات	FS5						
۷		تولید نظام طبقه‌بندی نظریات علوم انسانی اسلامی	FS6						
۸		انتخاب چهار نظریه بر اساس طبقه‌بندی	FS7						
۹		تماس، دیدار و دعوت از صاحبان نظریه	FS8						
۱۰		برگزاری کرسی‌های انصاف	FS9						
۱۱	تنظیم دستاورد کرسی‌ها	پیاده‌نوار صوتی جلسات	SS10						
۱۲		خلاصه‌سازی گفتگوها و استخراج اشکال و جواب	SS11						
۱۳		دو بار کارشناسی خلاصه‌ها و ثبت رأی	SS12						
۱۴		تولید گزارش نهایی هر کرسی انصاف	SS13						
۱۵		تحويل حضوری گزارش نهایی به صاحبان نظریه	SS14						
۱۶		تولید گزارش جامع کرسی‌ها در قالب مقاله و انتشار	FS14						
۱۷		اطلاع‌رسانی درباره گزارش جامع و نتایج کرسی‌ها	FS16						

ردیف	عنوان فعالیت	مدت (هفته)	شرح هزینه	هزینه فعالیت (میلیون ریال)
۱	شناسایی صاحب‌نظران علوم انسانی اسلامی	۲	۹۶ نفر ساعت پیمایش (ارشد) + ۲۴ نفر ساعت نظارت (دکتر)	۵۷۶
۲	تولید فهرست صاحب‌نظران علوم انسانی اسلامی	۱	۴۸ نفر ساعت تنظیم فهرست (دکتر) + ۲۴ نفر ساعت صفحه‌بندی و ویرایش (کارشناس)	۴۳۲
۳	بررسی آرا و استخراج نظریات	۲	۹۶ نفر ساعت پیمایش (ارشد) + ۹۶ نفر ساعت پژوهش (دکتر)	۱,۷۶۶
۴	خلاصه‌سازی نظریات	۲	۱۹۲ نفر ساعت پژوهش (ارشد) + ۲۴ نفر ساعت حل اختلاف پژوهش (دکتر)	۱,۳۸۲
۵	تولید فهرست نظریات درباره علوم انسانی اسلامی	۱	۴۸ نفر ساعت تنظیم فهرست (دکتر) + ۲۴ نفر ساعت صفحه‌بندی و ویرایش (کارشناس)	۴۳۲
۶	طبقه‌بندی نظریات	۱	۹۶ نفر ساعت پژوهش (ارشد) + ۲۴ نفر ساعت حل اختلاف پژوهش (دکتر)	۱,۰۳۶
۷	تولید نظام طبقه‌بندی نظریات علوم انسانی اسلامی	۱	۴۸ نفر ساعت تنظیم فهرست (دکتر) + ۲۴ نفر ساعت صفحه‌بندی و ویرایش (کارشناس)	۴۳۲
۸	انتخاب چهار نظریه بر اساس طبقه‌بندی	۱	۱۲ نفر ساعت پژوهش (دکتر)	۱۷۲
۹	تماس، دیدار و دعوت از صاحبان نظریه	۱۰	۴۸۰ نفر ساعت منشی (کارشناس) + ۱۴۰ نفر ساعت ارتباطات (دکتر)	۲,۰۸۰
۱۰	برگزاری کرسی‌های انصاف	۹	۴۳۲ نفر ساعت هماهنگی (کارشناس) + ۲ نفر ساعت	۸۶۴
۱۱	پیاده‌نوار صوتی جلسات	۹	۲۱۶ نفر ساعت نگارش (کارشناس) + ۱۰۸ نفر ساعت ویرایش و مستندسازی (ارشد)	۸۶۴
۱۲	خلاصه‌سازی گفتگوها و استخراج اشکال و جواب	۹	۲۱۶ نفر ساعت پژوهش (ارشد) + ۵۴ نفر ساعت حل اختلاف پژوهش (دکتر)	۲,۳۳۲
۱۳	دو بار کارشناسی خلاصه‌ها و ثبت رأی	۹	۴۳۲ نفر ساعت پژوهش (دکتر) + ۲ نفر ساعت	۶,۲۲۰
۱۴	تولید گزارش نهایی هر کرسی انصاف	۸	۳۸۴ نفر ساعت تنظیم فهرست (دکتر) + ۱۹۲ نفر ساعت صفحه‌بندی و ویرایش (کارشناس)	۳,۴۵۶
۱۵	تحويل حضوری گزارش نهایی به صاحبان نظریه	۸	۴۸ نفر ساعت ارتباطات (دکتر) + ۴۸ نفر ساعت منشی (کارشناس)	۴۸۰
۱۶	تولید گزارش جامع کرسی‌ها در قالب مقاله و انتشار	۴	۱۹۲ نفر ساعت تنظیم فهرست (دکتر) + ۹۶ نفر ساعت صفحه‌بندی و ویرایش (کارشناس)	۱,۷۲۸
۱۷	اطلاع‌رسانی درباره گزارش جامع و نتایج کرسی‌ها	۲	۱۹۲ نفر ساعت پژوهش (ارشد) + ۲ نفر ساعت	۱,۳۸۲
۱۸	هزینه تجهیزات صوتی و سخت‌افزار مورد نیاز	۲۴	رکورد + رایانه + هاب + کابل‌ها و اتصالات مورد نیاز	۸,۰۰۰
۱۹	پرسنل اداری و همکاران دائمی	۲۴	نیروی خدماتی + مدیر پروژه + ناظر پروژه + بیک + تایپیست + سایر نیروهای مورد نیاز	۱۱,۰۰۰
۲۰	هزینه‌های جاری	۲۴	پذیرایی + ایاب و ذهاب + پرینت + کپی + کاغذ، لوازم التحریر و سایر لوازم مصرفی	۶,۰۰۰
۲۱	هزینه اجاره مکان + مبلان و لوازم اداری	۲۴	استفاده از امکانات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)	۰
جمع کل هزینه‌ها: پنجاه میلیارد و ششصد و سی و چهار میلیون ریال				۵۰,۶۳۴

مبنای محاسبات مالی

۱. دستمزد ساعتی کارشناس ۲ میلیون ریال، کارشناس ارشد ۴ میلیون ریال و دکتر ۸ میلیون ریال محاسبه شده است.
۲. فعالیت‌های پژوهشی ۸۰ درصد افزایش دستمزد دارد.
۳. کار تمام وقت روزی ۸ ساعت و در هر هفته ۴ روز محاسبه می‌شود.
۴. تحصیلات و تخصص نیروهای انسانی باید متناسب با مأموریت محوله باشد.
۵. هزینه مکان و لوازم ضروری اداری، مانند: میز و صندلی، به دلیل استفاده از امکانات مؤسسه صفر در نظر گرفته شده است.
۶. تجهیزات خریداری شده برای پروژه پس از پایان مدت فعالیت، تحویل معاونت فناوری اطلاعات مؤسسه خواهد شد، تا حسب نیاز مورد استفاده قرار گیرد.
۷. غیر از هزینه‌های پذیرایی و ایاب و ذهاب، به صاحب‌نظران هدیه‌ای پرداخت نخواهد شد؛ توجه به این‌که فایده حضور در کرسی‌های انصاف برای آنان بیشتر است تا برای پروژه.
۸. هزینه نیروی انسانی توسط مدیر پروژه و به میزان کار افراد و محصولی که ارائه می‌کنند پرداخت خواهد شد و در صورت کوتاهی فوراً جایگزین می‌شوند. (محصول‌محور)

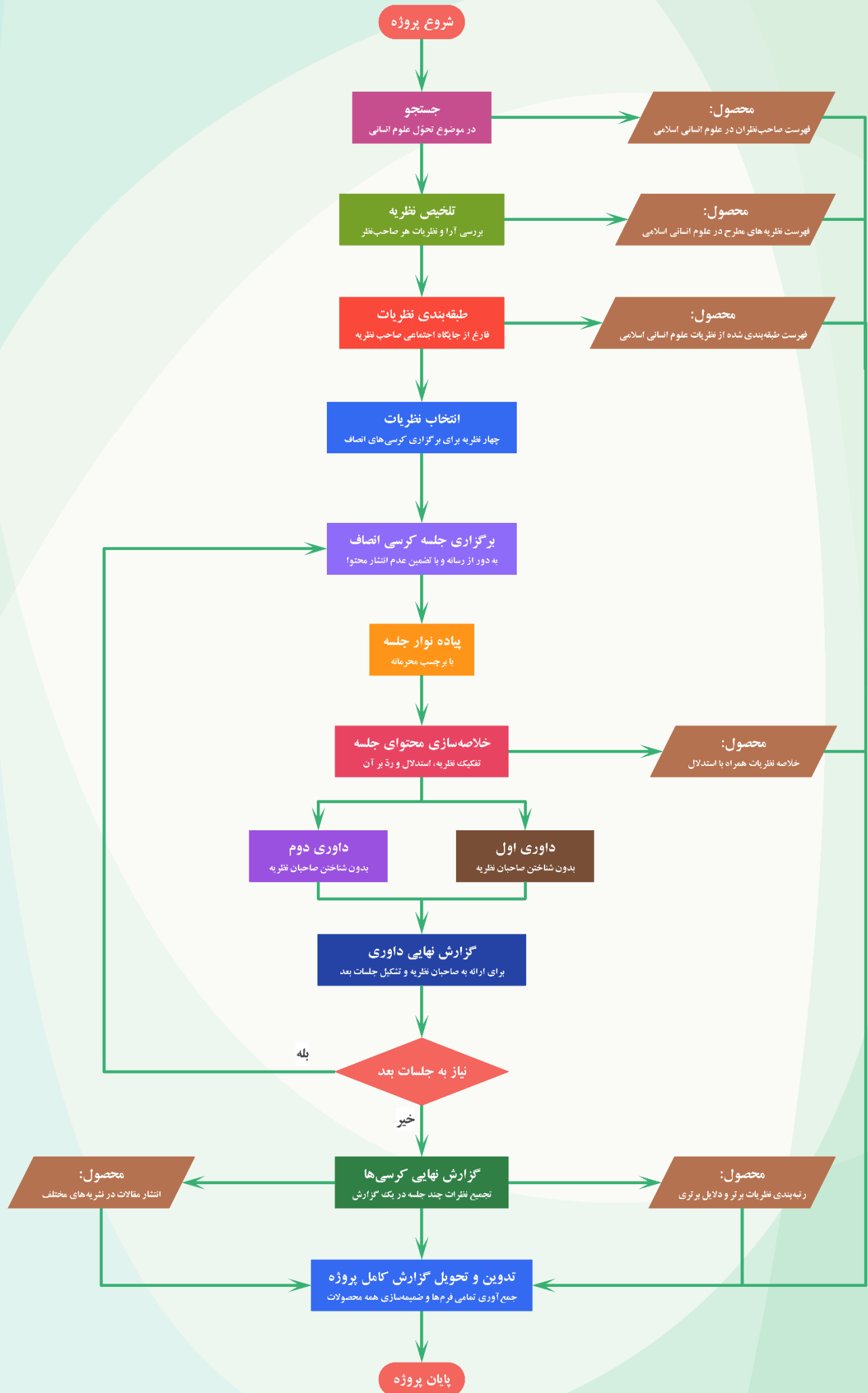
پیش‌بینی فاز دوم

پس از اتمام فاز اول و ارائه کامل محصولات، بر حسب تعداد نظرات احصا شده در علوم انسانی اسلامی، برنامه فاز دوم برای سال ۱۴۰۳ تدوین خواهد شد، تا ضمن برگزاری کرسی‌های انصاف باقی‌مانده از فاز اول، آرا و نظرات در زبان‌های عربی و انگلیسی نیز شناسایی و مستند شود. فاز اول که در ششماه دوم سال ۱۴۰۲ اجرا می‌شود تنها ظرفیت برگزاری کرسی‌های انصاف برای چهار نظریه را دارد.

نام و امضای کارفرما	نام و امضای رئیس مؤسسه	نام و امضای ناظر	نام و امضای مدیر پروژه
---------------------	------------------------	------------------	------------------------

روند پروژه شتابدهی تحول علوم انسانی

فرم‌های مورد نیاز پروژه

فاز نخست پروژه: جمع‌آوری نظریه‌ها

۱. فرم معرفی مدعی اسلامی‌سازی علوم انسانی
 - ۱/۱. گام شناسایی
 - ۱/۱/۱. مشخصات هویتی، تحصیلی، موفقیت‌ها و آثار
 - ۱/۱/۲. نشانی منابع در شناسایی فرد
 - ۱/۱/۳. مشهورترین آرا و نظریات فرد
 - ۱/۱/۴. راه‌های ارتباط و تماس
 - ۱/۱/۵. حدس رتبه فرد؛ عالی، خوب، عادی
 - ۱/۱/۶. مشخصات تکمیل‌کنندگان فرم و امضا
 - ۱/۲. گام استخراج نظریه
 - ۱/۲/۱. خلاصه نظریه
 - ۱/۲/۲. حدس رتبه نظریه؛ عالی، خوب، عادی
 - ۱/۲/۳. مشخصات تکمیل‌کنندگان فرم و امضا
۲. فرم فهرست صاحب‌نظران علوم انسانی اسلامی
 - ۲/۱. نام صاحب‌نظر
 - ۲/۲. خلاصه نظریه [۱۵۰ کلمه]
 - ۲/۳. گزینه انتخاب یا عدم انتخاب [انتخاب چهار نظریه]
 - ۲/۴. مشخصات تکمیل‌کنندگان فرم و امضا
۳. فرم طبقه‌بندی نظریات برگزیده علوم انسانی اسلامی
 - ۳/۱. عنوان دسته
 - ۳/۲. عنوان نظریه
 - ۳/۳. صاحب نظریه
 - ۳/۴. مشخصات تکمیل‌کنندگان فرم و امضا

فاز دوم پروژه: تشکیل کرسی‌های انصاف

۴. فرم گزارش برگزاری کرسی انصاف
 - ۴/۱. زمان تشکیل جلسه و مدت برگزاری
 - ۴/۲. نام دو صاحب نظریه
 - ۴/۳. نام ناظر گفتگو [دانشمند مقبول]
 - ۴/۴. حاضران در جلسه [اسامی تمامی افراد حاضر]
 - ۴/۵. شماره جلسه؛ کرسی انصاف

فاز سوم پروژه: تنظیم دستاورد کرسی‌ها

۵. فرم خلاصه گفتگوهای کرسی انصاف
 - ۵/۱. شماره جلسه؛ کرسی انصاف
 - ۵/۲. [بدون ذکر نام اشخاص و افراد]
 - ۵/۳. ادعای طرف اول
 - ۵/۳/۱. خلاصه نظریه بیان‌شده
 - ۵/۳/۲. خلاصه استدلال‌ات طرح شده
 - ۵/۳/۳. خلاصه ردّ بر استدلال‌ات از طرف مقابل
 - ۵/۴. ادعای طرف دوم
 - ۵/۴/۱. خلاصه نظریه بیان‌شده
 - ۵/۴/۲. خلاصه استدلال‌ات طرح شده
 - ۵/۴/۳. خلاصه ردّ بر استدلال‌ات از طرف مقابل
 - ۵/۵. گزینه انتخابی: نیاز به ادامه بحث یا کفایت بحث
 - ۵/۶. مشخصات تکمیل‌کنندگان فرم و امضا
۶. فرم داوری کرسی انصاف
 - ۶/۱. نام داور
 - ۶/۲. شماره جلسه؛ کرسی انصاف
 - ۶/۳. نظریه برتر
 - ۶/۴. دلایل برتری نظریه برتر
 - ۶/۵. پرسش‌های ضروری و مسائل باقی‌مانده از بحث
 - ۶/۶. گزینه انتخابی: نیاز به ادامه بحث یا کفایت بحث
 - ۶/۷. امضای داور
۷. فرم گزارش داوری کرسی انصاف
 - ۷/۱. شماره جلسه؛ کرسی انصاف
 - ۷/۲. [بدون ذکر نام داوران]
 - ۷/۳. نام دو صاحب نظریه
 - ۷/۴. رتبه‌بندی نظریات
 - ۷/۵. دلایل برتری هر نظریه نسبت به دیگری
 - ۷/۶. خلاصه اشکالات و پاسخ‌ها
۸. فرم گزارش نهایی کرسی انصاف
 - ۸/۱. تعداد جلسات برگزار شده
 - ۸/۲. شماره جلسات؛ کرسی‌های انصاف
 - ۸/۳. زمان و مدت برگزاری جلسات
 - ۸/۴. نام دو صاحب نظریه
 - ۸/۵. اسامی ناظران گفتگو [دانشمندان مقبول]
 - ۸/۶. نظریه برتر
 - ۸/۷. خلاصه دلایل برتری نظریه
 - ۸/۸. مشخصات تکمیل‌کنندگان فرم و امضا

گزارش و محصول نهایی

۹. فرم گزارش پیشرفت پروژه شتابدهی تحول علوم انسانی
 - ۹/۱. مراحل و فازهای عملیاتی
 - ۹/۲. زمان آغاز پروژه
 - ۹/۳. زمان فعلی پروژه نسبت به کل مدت پروژه
 - ۹/۴. عناوین محصول هر مرحله
 - ۹/۵. امکان تیک زدن فعالیت‌های انجام شده
 - ۹/۶. ثبت درصد پیشرفت پیش‌بینی شده
 - ۹/۷. ثبت درصد پیشرفت محقق شده
 - ۹/۸. یک فرم برای هر هفته از پروژه [۶ در ۴ = ۲۴ هفته]
 - ۹/۹. امضای مجری پروژه
 - ۹/۱۰. امضای ناظر پروژه
۱۰. فرم تحقق دستاوردها و میزان موفقیت پروژه
 - ۱۰/۱. بیان ایده و اهداف پروژه
 - ۱۰/۲. نام و سمت همکار پروژه
 - ۱۰/۳. نظر درباره ایده پروژه؛ [عالی، خوب، ضعیف]
 - ۱۰/۴. دقت در طراحی و برنامه‌ریزی پروژه؛ [عالی، خوب، ضعیف]
 - ۱۰/۵. کیفیت اجرای پروژه؛ [عالی، خوب، ضعیف]
 - ۱۰/۶. میزان دستیابی به چهار هدف پروژه؛ [عالی، خوب، ضعیف]
 - ۱۰/۷. شرح نواقص ایده، طرح و اجرا
 - ۱۰/۸. شرح پیشنهادات برای ارتقای پروژه
 - ۱۰/۹. امضای همکار
۱۱. فرم فهرست مقالات منتشر شده از کرسی‌های انصاف
 - ۱۱/۱. عنوان مقاله
 - ۱۱/۲. نویسندگان مقاله
 - ۱۱/۳. چکیده
 - ۱۱/۴. محل انتشار
 - ۱۱/۵. خلاصه نظریه‌ها
 - ۱۱/۶. صاحبان نظریه‌ها
 - ۱۱/۷. مشخصات تکمیل‌کنندگان فرم و امضا

مندرجات گزارش نهایی

۱. نامه پیشنهاد پروژه
۲. راهکار شتابدهی تحول علوم انسانی
۳. پروژه شتابدهی تحول علوم انسانی
۴. قرارداد پروژه شتابدهی تحول علوم انسانی
۵. تمامی فرم‌های تکمیل شده پروژه
۶. متن کامل مقالات منتشر شده

تاریخ تکمیل فرم

۱۴۰۰ / /

گزارش پیشرفت پروژه شتابدهی تحول علوم انسانی

بیانیه

شتاب
دهی
تحول
علوم
انسانی

مشخصات گزارش

مدت طی شده از پروژه: هفته

مدت کل پروژه: ۲۴ هفته

درصد عقب ماندگی پروژه:

درصد پیشرفت پیش بینی شده برای پروژه:

تاریخ آغاز پروژه: ۱۴۰۰ / /

درصد پیشرفت پروژه:

تکمیل کنندگان فرم:

.....

.....

امضا

مجری پروژه:

.....

امضا

ناظر پروژه:

.....

امضا

وضعیت پروژه

درصد پیشرفت	درصد از پروژه	مدّت هفته	هفته ۲۴							برنامه	
			ماه ششم	ماه پنجم	ماه چهارم	ماه سوم	ماه دوم	ماه اول			
	۱۰	۸								۱. جمع‌آوری نظریه‌ها	
	۳	۲									
	۱	۱									۱/۱. شناسایی صاحب‌نظران
	۳	۲									۱/۲. ارائه فهرست صاحب‌نظران
	۱	۱								۱/۳. استخراج و خلاصه‌سازی نظریات	
	۱	۱								۱/۴. ارائه فهرست نظریات	
	۱	۱								۱/۵. طبقه‌بندی نظریات	
	۱	۱								۱/۶. محصول: نظام طبقه‌بندی نظریات	
	۲۶	۱۱								۲. برگزاری کرسی‌های انصاف	
	۱	۱									
	۱۳	۱۰								۲/۲. ارتباط با صاحب‌نظران	
	۱۲	۹								۲/۳. برگزاری جلسات	
	۶۴	۱۵								۳. تنظیم دستاورد کرسی‌ها	
	۱۲	۹									
	۱۲	۹								۳/۱. پیاده نوار صوتی جلسات	
	۱۲	۹								۳/۲. خلاصه‌سازی گفتگوها	
	۱۰	۸								۳/۳. دو بار دآوری خلاصه‌ها و ثبت رأی	
	۱۰	۸								۳/۴. تولید گزارش نهایی هر جلسه	
	۵	۴								۳/۵. تحویل گزارش به صاحب‌نظران	
	۳	۲								۳/۶. محصول: گزارش جامع و انتشار مقاله	
	۱۰۰	۷۷								۳/۷. اطلاع‌رسانی درباره نتایج کرسی‌ها	
										کل پروژه	

مشخصات اندیشمند

نام: نام خانوادگی: سال تولّد: سنّ:

تحصیلات و مدارک علمی:

برخی آثار مشهور علمی:

منابع شناسایی

.....
.....
.....
.....

مشهورترین نظریات

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

راه‌های ارتباط و تماس

.....
.....

حدس اهمیت مدّعی و نظریات وی در تحوّل علوم انسانی: عالی خوب عادی

تکمیل‌کنندگان فرم: امضا

140. / /

خلاصه نظریه (حدود ۱۵۰ کلمه)

بیان مختصرتری از نظریه

حدس اہمیت این نظریہ در مسیر تحوّل علوم انسانی:

تکمیل کنندگان فرم:

تاریخ تکمیل فرم

۱۴۰۰ / /

بنام خدا

فهرست صاحب نظران علوم انسانی اسلامی

فصلنامه علمی
علوم انسانی

انتخاب ☐ عدم انتخاب (بررسی در پروژه بعدی)

عنوان نظریه:

صاحب نظریه:

خلاصه نظریه:

انتخاب ☐ عدم انتخاب (بررسی در پروژه بعدی)

عنوان نظریه:

صاحب نظریه:

خلاصه نظریه:

انتخاب ☐ عدم انتخاب (بررسی در پروژه بعدی)

عنوان نظریه:

صاحب نظریه:

خلاصه نظریه:

امضا

تکمیل کنندگان فرم:

امضا

مشخصات جلسه

مدّت زمان برگزاری جلسه: دقیقه

تاریخ برگزاری جلسه:/...../..... ۱۴۰۰

چندمین جلسه:

شماره اختصاصی کرسی انصاف:

گفتگو کنندگان

طرف دوم:

طرف اول:

ناظر گفتگو (دانشمند مقبول):

سایر حاضران

.....
.....
.....
.....

مشکلات و حوادث

.....
.....
.....
.....

تصمیمات و قرارها

.....
.....
.....
.....

ضعیف ❁

خوب ❁

عالی ❁

کیفیت برگزاری جلسه، نظم، دقت و مفید بودن گفتگوها:

امضا

تکمیل‌کنندگان فرم:

مشخصات جلسه

شماره اختصاصی کرسی انصاف:

چندمین جلسه:

خلاصه ادعای طرف اول، استدلال له و علیه آن

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ادامه در فرم اضافه شماره:

خلاصه ادعای طرف دوم، استدلال له و علیه آن

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ادامه در فرم اضافه شماره:

بحث ناتمام است و نیاز به جلسات بعدی

بحث به اتمام رسیده

ادامه بحث فایده ندارد

همکاری و نظم طرفین و مداخله مناسب ناظر در گفتگو:

عالی

خوب

ضعیف

تکمیل‌کنندگان فرم:

امضا

مشخصات جلسه

شماره اختصاصی کرسی انصاف:

چندمین جلسه:

نظریه برتر از نظر داور

.....

.....

.....

دلایل برتری نظریه منتخب

.....

.....

.....

ادامه در فرم اضافه شماره:

پرسش‌های ضروری و مسائل باقی مانده

.....

.....

.....

.....

.....

ادامه در فرم اضافه شماره:

بحث ناتمام است و نیاز به جلسات بعدی

بحث به اتمام رسیده

ادامه بحث فایده ندارد

منظم بودن نظریه‌های طرح‌شده و استدلالات طرفین:

عالی

خوب

ضعیف

نام داور:

امضا

مشخصات جلسه

چندمین جلسه:

شماره اختصاصی کرسی انصاف:

نتیجه بررسی داوران

طرف اول: ← → طرف دوم:

+۳	+۲	+۱	برابر	+۱	+۲	+۳
----	----	----	-------	----	----	----

دلایل برتری یا ضعف نظریه

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... ادامہ در فرم اضافه شماره: ☆

خلاصه اشکالات و پاسخها

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... ادامہ در فرم اضافه شماره: ☆

امضا

تکمیل‌کنندگان فرم:

مشخصات کرسی انصاف

تعداد جلسات برگزار شده: شماره‌های اختصاصی جلسات:/...../...../...../.....

جمع مدت برگزاری جلسات: ساعت و دقیقه/...../...../...../.....

گفتگو کنندگان

طرف اول: طرف دوم:

ناظران گفتگو (دانشمندان مقبول):

نظریه برتر

.....
.....
.....
.....

خلاصه دلایل برتری نظریه

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ادامه در فرم اضافه شماره: ❁

امضا

تکمیل کنندگان فرم:

مآخذشناسی مقاله

عنوان:

نویسندگان:

تاریخ انتشار: ۱۴۰۰/...../.....

منبع انتشار:

چکیده مقاله

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ادامه در فرم اضافه شماره:

صاحب‌نظران و خلاصه نظریات

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ادامه در فرم اضافه شماره:

امضا

تکمیل‌کنندگان فرم:

مشخصات همکار

نام و نام خانوادگی:

نوع همکاری:

دیدگاه درباره ایده

ایده پروژه حاضر این بود که بدون تضارب آرا و گفتگوی نخبگان تحول در علوم انسانی به تأخیر می‌افتد و آنان نیز برای حفظ ادب و احترام صریح مباحثه نمی‌کنند. گفتگوی میان شاگردان نیز معمولاً به نتیجه نمی‌رسد به دلیل تعصب بر ارادت استاد. اگر بزرگان را در محیطی امن و به دور از رسانه گرد آوریم، امید است جدی و رک آرای دیگری را نقد کرده و بحث نمایند.

نظر شما درباره اصل این ایده و راهکار پیشنهادی آن: ☐ عالی ☐ خوب ☐ ضعیف

دیدگاه درباره پروژه

تمامی مراحل پروژه از پیش برنامه‌ریزی و زمان‌بندی شده، تا اجرای آن ساده‌تر و کارآمدتر بوده و دقت و کیفیت در مرحله اجرا بالاتر باشد.

نظر شما درباره دقت در طراحی و برنامه‌ریزی این پروژه: ☐ عالی ☐ خوب ☐ ضعیف

نظر شما درباره کیفیت اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های پروژه: ☐ عالی ☐ خوب ☐ ضعیف

دیدگاه درباره اهداف

این پروژه چهار هدف داشت؛ نخست این‌که مستدل‌ترین نظریه‌ها را درباره تحول علوم انسانی گرد آورد. دوم جمع کردن مواد خام تحول که همان نظریه‌های مبنایی و زیرساخت‌هاست. سوم ارتقای نظریه‌ها و بهبود آن‌ها به تبع گفتگو و مناظره‌ها. در نهایت نیز شتاب یافتن تحول در علوم انسانی به دلیل درگیر شدن ذهن نخبگان با مسائل و چالش‌های تحول در حین بحث‌ها.

نظر شما درباره میزان تحقق و دستیابی به این اهداف: ☐ عالی ☐ خوب ☐ ضعیف

شرح نواقص ایده، طرح و اجرای پروژه

.....

.....

.....

ادامه در فرم اضافه شماره: ☐

شرح پیشنهادات برای ارتقای پروژه

.....

.....

.....

امضا

ادامه در فرم اضافه شماره: ☐

مشخصات محتوا

شماره اختصاصی فرم:

وابسته به:

محتوای اضافه

امضا

تکمیل کنندگان فرم:

بسم الله الرحمن الرحيم

قرارداد پژوهشی شتابدهی تحول در علوم انسانی (مجری / پیمانکار بیرونی)

با صلوات بر محمد و آل محمد (ص)، این قرارداد بین به عنوان کارفرما و با شناسه ملی به عنوان مجری به قرار زیر منعقد می گردد و طرفین قرارداد ملزم به اجرای کلیه مفاد آن هستند.

ماده (۱) موضوع قرارداد

موضوع قرارداد عبارت است از اجرای پروژه پژوهشی ایجاد و توسعه شبکه همکاران تحول علوم انسانی بر اساس شرح خدمات پیوست که جزء لاینفک قرارداد است.

ماده (۲) مدت قرارداد

الف: مدت زمان کل مورد توافق برای انجام از تاریخ ۱۴۰۲/۹/۲۹ تا تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ به مدت سه ماه است.

ب: برنامه زمان بندی کل مراحل مختلف اجرای پروژه به پیوست قرارداد و جزء لاینفک قرارداد است.

ماده (۳) مبلغ قرارداد

کل مبلغ قرارداد برابر با است که براساس زمان بندی مراحل آن به شرح زیر به مجری پرداخت می گردد و منبع تأمین اعتبار قرارداد از محل است:

الف: پرداخت مرحله اول ۳۰ درصد از مبلغ قرارداد معادل پس از امضای قرارداد و به عنوان پیش پرداخت

ب: پرداخت مرحله دوم ۳۰ درصد از مبلغ قرارداد معادل پس از ارائه گزارش مرحله اول و تأیید آن توسط ناظر و کارفرما

ج: پرداخت مرحله سوم ۴۰ درصد از مبلغ قرارداد معادل پس از ارائه گزارش نهایی و تأیید آن توسط ناظر و کارفرما

تبصره: کلیه مبالغ تعیین شده در قرارداد، توسط کارفرما از محل اعتبارات توافق نامه همکاری علمی و پژوهشی مابین مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی و پس از انجام کار و تأیید ناظر و کارفرما به شماره حساب به نام واریز و اسناد به مجری ارائه خواهد شد.

شماره شبای: IR.....

شناسه واریز:

ماده (۴) نظارت بر انجام موضوع قرارداد

۴-۱- نظارت بر اجرای تعهداتی که مجری بر طبق مفاد این قرارداد و اسناد و مدارک پیوست آن تقبل نموده است به عهده کارفرما و یا فرد ناظر یا دستگاه نظارتی است که از طرف کارفرما به صورت کتبی مشخص می شود.

۴-۲- کارفرما در مدت اجرای قرارداد می تواند در صورت تمایل توسط ناظر از محل انجام قرارداد بازدید به عمل آورد و مجری هر نوع اطلاعات و مدارکی که برای بازدید مورد نیاز باشد در اختیار ناظر مربوطه قرار داده و هماهنگی لازم را برای بازدید از محل انجام پروژه فراهم می سازد.

ماده ۵) تعهدات مجری

۵-۱- مسئولیت کامل اجرای پروژه بر عهده مجری است.

۵-۲- چنانچه انجام پروژه پژوهشی در هر مرحله از پیشرفت اعم از این که به نتایج نهایی رسیده باشد و یا در مراحل قبلی آن باشد، منجر به کشف، اختراع و نوآوری شود، این موارد کلاً متعلق به کارفرما خواهد بود. انتشار مقالات علمی توسط مجری در موضوعات مرتبط با پروژه، به شرط کسب مجوز از کارفرما بلامانع است.

۵-۳- اطلاعات، اسناد و مدارک که به منظور اجرای پروژه در اختیار مجری و همکاران وی قرار می‌گیرد، متعلق به کارفرما بوده و مجری و همکاران وی آن‌ها را همواره محرمانه تلقی و در حفظ و نگهداری آن‌ها دقت نموده و از افشای آن‌ها و یا به کاربردن آن‌ها بر خلاف منافع کارفرما خودداری می‌کنند.

ماده ۶) تعهدات کارفرما

کارفرما تدابیر لازم را برای تسهیل کار مجری و همکاران وی در اجرای قرارداد اتخاذ خواهد کرد. به ویژه در موارد زیر:

۶-۱- پرداخت به موقع مبالغ قرارداد وفق ماده ۳ و پس از تأیید ناظر.

۶-۲- در اختیار قرار دادن اسناد و مدارک و اطلاعات موجود و مرتبط با موضوع قرارداد بنا به تشخیص خود

۶-۳- فراهم آوردن مقدمات و هماهنگی‌های لازم برای برقراری ارتباط مجری با رده‌های مربوطه و ادارات یا سازمان‌های ذی‌ربط در رابطه با موضوع قرارداد

ماده ۷) ضمانت حسن انجام تعهدات

ضمانت قرارداد بر اساس ضمانت اداری پیوست و با امضای بر اساس توافق‌نامه همکاری علمی و پژوهشی به شماره ۶۵۳۸/۱۰/۷۵۲۶۳ مورخ ۱۴۰۲/۹/۷ ارائه می‌گردد.

ماده ۸) گزارش‌ها، مستندات و خروجی‌های قرارداد

مجری موظف است طی مدت قرارداد گزارش‌ها، مستندات و خروجی‌های زیر را تهیه و به کارفرما ارائه نماید:

۸-۱- گزارش پیشرفت کار در پایان هر ماه در قالب فرم‌های ارائه شده از سوی کارفرما

۸-۲- در پایان هر مرحله یا مرحله‌ای از قرارداد که منجر به خروجی قابل استفاده برای کارفرما می‌گردد، مجری طبق فرم‌های ارائه شده از سوی کارفرما اقدام به تنظیم گزارش پیشرفت کار می‌نماید و به همراه آن مستندات و خروجی‌های مرحله یا مراحل پایان‌یافته را به صورت تایپ‌شده برای کارفرما ارسال می‌کند. کارفرما پس از بررسی این خروجی‌ها نتیجه را طی مدت پنج روز اداری به مجری اعلام می‌کند و در صورت عدم اعلام نتیجه، مستندات و گزارش‌ها تأیید شده تلقی می‌گردد و لازم است نسبت به پرداخت مبلغ مرحله مذکور اقدام نماید. اگر چنانچه نتیجه بررسی مستندات و خروجی‌های مرحله یا مراحل قرارداد از طرف کارفرما مثبت ارزیابی نگردد و یا غیرقابل قبول باشد، کارفرما این مستندات و خروجی‌ها را با ذکر دلایل عدم تأیید و اصلاحات مورد نظر به مجری عودت خواهد نمود و مجری ملزم به اصلاح و رفع نواقص موجود می‌باشد.

۸-۳- گزارش نهایی پروژه شامل تمامی مراحل اجرای پروژه بوده و بر اساس فرمت ارائه شده توسط کارفرما از طرف مجری تهیه و تنظیم و در دو نسخه تحویل کارفرما می‌شود.

ماده ۹) تغییرات در مدت و مبلغ قرارداد

۹-۱- در صورتی که در طی مدت اجرای قرارداد، کارفرما انجام کارهای جدید یا کاهش بعضی از فعالیت‌ها را از مجری درخواست نماید، افزایش و یا کاهش این فعالیت‌ها همراه با افزایش یا کاهش مبلغ قرارداد و مدت انجام تغییرات با مذاکره و توافق بین کارفرما و مجری مشخص می‌شود.

۹-۲- در حین اجرای پروژه اگر مجری تشخیص دهد انجام تغییراتی در بعضی قسمت‌های پروژه ضروری به نظر می‌رسد، موظف است مراتب را با ذکر دلیل کتباً به کارفرما گزارش کند، کارفرما تغییرات مورد تقاضای مجری را رسیدگی و آنچه مورد قبول است به مجری ابلاغ می‌نماید، بدیهی است در صورتی که انجام موارد ابلاغی نیاز به تغییر در مدت و مبلغ قرارداد داشته باشد مطابق بند ۹-۱ عمل خواهد گردید.

۹-۳- با توجه به ماهیت منعطف موضوع قرارداد، تنظیم دقیق زمان انجام تعهد بر اساس توافق طرفین قابل تدوین خواهد بود و این بند نسبت به ماده ۲ اولویت دارد.

۹-۴- کارفرما مجاز است شرح خدمات مجری را حداکثر تا سقف ۲۵ درصد مبلغ قرارداد افزایش یا کاهش دهد.

ماده ۱۰) تحویل قطعی

پس از پایان تمامی فعالیت‌های موضوع قرارداد و حاصل شدن خروجی‌های پروژه، مجری اقدام به تنظیم صورت وضعیت نهایی قرارداد و تحویل مستندات و مدارک گزارش نهایی به کارفرما می‌کند. کارفرما پس از بررسی موارد، چنانچه عیب و نقصی که ناشی از کار مجری باشد مشاهده ننماید، تحویل قطعی صورت خواهد گرفت و بلافاصله صورت مجلس مربوط به آن را تنظیم می‌نماید. در صورت عدم تأیید خروجی نهایی، کارفرما مراتب را با ذکر دلایل و اصلاحات مورد نظر حداکثر ظرف مدت پنج روز از زمان تحویل گرفتن خروجی، به صورت کتبی به مجری اعلام می‌نماید. مجری پس از اصلاح و رفع نقایص، گزارش نهایی را حداکثر در مدت یک ماه برای کارفرما ارسال می‌کند و پس از تسویه حساب نهایی تمامی ضمانت‌نامه‌های مجری از سوی کارفرما آزاد می‌گردد.

ماده ۱۱) موارد فسخ قرارداد به علت قصور مجری

کارفرما می‌تواند در هر یک از موارد زیر یا با توجه به منافع سازمان، با اخطار قبلی قرارداد را فسخ نموده و موضوع را به مجری ابلاغ کند:

۱۱-۱- تأخیر در شروع قرارداد بیش از یک‌چهارم مدت قرارداد

۱۱-۲- تأخیر در اتمام قرارداد، بیش از یک‌چهارم مدت قرارداد

۱۱-۳- تعطیل کردن کار بدون اجازه کارفرما و بدون علت موجه

۱۱-۴- عدم توانایی مجری در انجام تعهدات با تشخیص کارفرما

ماده ۱۲) اقدامات پس از فسخ قرارداد

هر گاه کارفرما قرارداد را به یکی از علل مشروحه در ماده ۱۱ یا بنا به دلیلی که تشخیص دهد قرارداد را فسخ نماید، مراتب را کتباً به اطلاع مجری می‌رساند. سپس ارزش کارها و خدماتی که مجری در مراحل مختلف قرارداد تا تاریخ فسخ قرارداد انجام داده است را بر مبنای شرح خدمات پروژه محاسبه و پرداخت می‌کند، تصفیه حساب انجام می‌پذیرد و در صورتی که در اثر فسخ قرارداد خساراتی به کارفرما وارد گردد، مجری موظف است تمامی خسارات وارده را جبران نماید.

ماده ۱۳) موارد قصور کارفرما

در صورتی که کارفرما در پرداخت مبلغ پیش‌پرداخت و یا هر یک از مراحل پرداخت، بیش از ۲۰ درصد مدت قرارداد تأخیر داشته باشد به همان میزان به مدت اجرای قرارداد اضافه می‌گردد.

ماده ۱۴) حوادث قهری و غیر مترقبه

در صورت بروز شرایط اضطراری از قبیل جنگ، اعتصابات عمومی، شیوع بیماری‌های واگیردار و وقوع حوادث قهری مانند: زلزله، آتش‌سوزی‌های دامنه‌دار و حوادث مشابه که انجام مفاد قرارداد را برای مجری و همکاران غیرممکن سازد، مجری در اسرع وقت کارفرما را از بروز حوادث مطلع و تمدید مدت قرارداد و یا فسخ آن را تقاضا می‌کند. کارفرما پس از حصول اطلاع و بررسی پیشنهادات و در صورت تأیید، زمان مناسبی را برای ادامه قرارداد در نظر می‌گیرد و یا قرارداد را خاتمه داده و به اطلاع مجری می‌رساند. بدیهی است تا این مقطع، گزارش‌های لازم ارائه و پرداخت‌های آن به انجام می‌رسد.

ماده ۱۵) مالکیت اسناد

تمام اسناد، مدارک، اطلاعات و نرم‌افزارهای رایانه‌ای که به موجب این قرارداد تولید می‌شود و همچنین مالکیت معنوی قرارداد، متعلق به کارفرما است و مجری بدون اجازه کارفرما مجاز به تکثیر و نگهداری آن نزد خود و یا واگذاری آن‌ها به اشخاص حقیقی و حقوقی نیست.

ماده ۱۶) حل اختلاف

هر گاه در اجرا یا تفسیر مفاد قرارداد یا هر گونه موارد دیگر بین دو طرف قرارداد اختلاف نظر پیش آید، چنانچه از طریق مذاکره دوستانه حل و فصل نگردید، به مراجع ذی‌صلاح قضایی ارجاع خواهد شد و رأی آن برای طرفین لازم‌الاجرا است.

ماده ۱۷) کسورات قانونی

با توجه به ماهیت پژوهشی قرارداد و مطابق بند ۲ ماده ۲ قانون مالیات‌های مستقیم و بند ۱۴ ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده و بخشنامه ۴۸۶۲/۹۳/۱۰۰ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، این قرارداد از مالیات معاف است. مستندات لازم در این خصوص توسط مجری باید به کارفرما تحویل گردد.

ماده ۱۸) قوانین و ضوابط حاکم بر قرارداد

این قرارداد از هر حیث تابع قوانین دولت جمهوری اسلامی ایران، نیروهای مسلح و دانشگاه است.

ماده ۱۹) محل‌های قانونی مجری و کارفرما

نشانی کارفرما:..... کدپستی:..... تلفن:.....

نشانی مجری:..... کدپستی:..... تلفن:.....

تبصره: طرفین قرارداد ملزم هستند در صورت تغییر نشانی حداکثر ظرف مدت ده روز نشانی جدید خود را کتباً به اطلاع طرف دیگر برسانند. در غیر این صورت کلیه مراسلات، آگهی‌ها و اخطارهای قانونی به آدرس سابق ناقد و معتبر خواهد بود.

ماده ۲۰) تعداد نسخ

این قرارداد در ۲۰ ماده و ۳ تبصره و ۲ پیوست؛ شرح خدمات و مراحل و زمان‌بندی اجرای پروژه، تنظیم و در دو نسخه که دارای اعتبار و حکم واحدی است تهیه و به امضای طرفین قرارداد رسیده و مبادله شد.

امضای کارفرما

امضای معاون پژوهش

امضای مجری

پیوست ۱- موضوع و شرح خدمات:

برای شتابدهی تحول علوم انسانی و دستیابی به مبانی علوم انسانی اسلامی بر اساس مطالبات فوق، فعالیت‌های ذیل طراحی شده است.

برنامه عملیاتی ۱: جمع‌آوری نظریه‌ها

۱-۷. شناسایی گسترده

۱. جستجوی کتب، مقالات و یادداشت‌های منتشره در موضوع تحول در علوم انسانی؛
۱/۱. فاز اول: منابع به زبان فارسی و محدود به داخل کشور
۱/۲. فاز دوم (سال آینده): شناسایی منابع عربی و انگلیسی و اندیشمندان غیرایرانی
۲. محصول: فهرست صاحب‌نظران در علوم انسانی اسلامی

۲-۷. استخراج نظریه

۳. بررسی آرا و نظریات و نگارش خلاصه نظریه (حداکثر ۱۵۰ کلمه) برای هر صاحب نظر
۴. محصول: فهرست صاحب‌نظران همراه با خلاصه نظریه در موضوع علوم انسانی اسلامی

۳-۷. دسته‌بندی نظریات

۵. طبقه‌بندی نظریات فارغ از جایگاه و موقعیت اجتماعی صاحب نظریه، بر اساس مشابهت در مبانی و روش‌ها
۶. محصول: فهرست طبقه‌بندی شده از نظریات علوم انسانی اسلامی همراه با مشخصات صاحب نظریه

برنامه عملیاتی ۲: تشکیل کرسی‌های انصاف

۷. انتخاب چهار نظریه برای بررسی در فاز اول
۷/۱. بررسی نظریات دیگر در فاز دوم پروژه (سال بعد)
۸. برگزاری جلسات گفتگوهای علمی در فضایی منصفانه
۹. محرمانه بودن جلسات و به دور از جنجال
۹/۱. بدون حضور دیگران؛ خبرنگاران، دانشجویان، طلاب و هر فردی غیر از طرفین گفتگو و عوامل برگزاری جلسه
۹/۲. بدون ضبط تصویری و اکتفا به ضبط صدا با برچسب محرمانه و غیرقابل انتشار
۱۰. دعوت از شخص صاحب نظریه و عدم پذیرش نماینده یا شاگرد
۱۰/۱. حضور شخصی که بالاترین جایگاه در آن نظریه را دارد، در صورت فقدان صاحب نظریه
۱۱. حضور دانشمند برتر در جلسه به عنوان ناظر گفتگو؛ فردی که جایگاه علمی قابل قبولی نسبت به طرفین گفتگو دارد

برنامه عملیاتی ۳: تنظیم دستاورد کرسی‌ها

۴-۷. خلاصه مناظرات

۱۲. پیاده نوار و خلاصه‌سازی گفتگوها پس از برگزاری هر کرسی
۱۲/۱. توجه به محرمانه بودن صوت و متن و طبقه‌بندی آن
۱۳. محصول: خلاصه‌ای از نظریه‌های ارائه شده، ادعاهای هر طرف، اشکالات و پاسخ‌ها

۵-۷. رأی به برتری

۱۴. بررسی خلاصه و ثبت رأی به برتری نظریه یکی از طرفین با ذکر دلیل، توسط دو کارشناس متخصص در موضوع
۱۴/۱. کارشناسان نظر یکدیگر را مشاهده نمی‌کنند
۱۴/۲. نام کارشناس در سند نهایی ذکر نمی‌شود
۱۴/۳. این رأی باید به قدری صریح، رک و صادقانه باشد که صاحبان نظریه را به فکر بیشتر تحریک کند.
۱۵. محصول: خلاصه نظریات همراه با ادعاها، اشکالات و پاسخ‌ها، همراه با رأی به برتری یک نظریه

۶-۷. تحویل گزارش

۱۶. این خلاصه‌ها به صورت محرمانه توسط پیک ویژه‌ای در کمترین زمان ممکن به دست طرفین گفتگو می‌رسد.
۱۷. توضیح داده می‌شود که می‌تواند درخواست برای تشکیل جلسه بعدی داشته باشد، با همان فرد یا صاحب نظریه‌ای دیگر

۷-۷. جدول برتری

۱۸. برنامه‌ریزی برای تشکیل کرسی‌های بعدی مبتنی بر آرای حاصله
۱۸/۱. هر صاحب‌نظری که علی‌رغم دریافت رأی به عدم برتری برای تشکیل جلسه بعدی درخواست ندهد به معنای پذیرش ضعف نظریه است.
۱۸/۲. هر نظریه برتر به مصاف نظریه برتر در گفتگوها و کرسی‌های دیگر می‌رود.
۱۸/۳. انتخاب طرفین مدعی بر اساس آن دسته‌بندی‌هایی صورت خواهد پذیرفت که آرا را نظم داده بودند.
۱۸/۴. دو نظر نهایی در مرحله نهایی مقابل هم قرار می‌گیرند که نتیجه آن نتیجه کل بررسی‌ها را روشن خواهد کرد.
۱۹. محصول: فهرست رتبه‌بندی شده نظریات در حوزه علوم انسانی اسلامی، بر اساس کسب پیروزی در کرسی‌های انصاف

۸-۷. نشر دستاوردها

۲۰. انتشار گزارش در قالب یک مقاله علمی - پژوهشی و نشر آن در نشریات و سایت‌های معتبر
۲۰/۱. در پایان مناظره‌ها و مشخص شدن نظریه برتر

۲۰/۲. مشتمل بر راهکار تحوّل در علوم انسانی، مبانی، مبادی، بنیان‌ها و ریشه‌های علوم انسانی اسلامی

۲۰/۳. انتشار به صورت حداکثری؛ به نحوی که مورد توجه قرار گیرد و کانون بحث‌ها شود

اهداف حاصله از اجرای برنامه

۱. شناسایی مستدل‌ترین نظریه در میان تمامی آرای بیان شده و ادعایی درباره تحوّل علوم انسانی و درباره مسیر

صحیح این تحوّل

۲. جمع‌آوری و متمرکز شدن مبانی و زیرساخت‌های علوم انسانی اسلامی به عنوان مواد خام تحوّل

۳. ارتقای نظریه‌ها و بروز تغییرات فراوان در رأی و نظر اندیشمندان به تبع گفتگوها

۳/۱. کاهش اشکالات نظریه‌های علمی به دلیل تضارب آرا

۳/۲. ریزش تغییرات نظرات نخبگان به صورت آبشاری در تمام شاگردان آن‌ها تا سطح عموم مردم

۴. شتاب یافتن تحوّل در علوم انسانی

۴/۱. ناگزیر شدن تک‌تک نظریه‌پردازان درگیر با موضوع تحوّل در علوم انسانی به تفکر بیشتر برای دفاع

از هویت علمی خود

۴/۲. تأثیر گرفتن فرهنگ عمومی و افزایش مطالبات اجتماعی برای تحوّل علوم انسانی

۴/۳. پدید آمدن عزم ملی تولید علوم انسانی اسلامی، تحت تأثیر درگیر شدن نخبگان با موضوع

۵. شکل‌دهی و ایجاد شبکه همکاران تحول علوم انسانی با همکاری کارفرما برای تحقق لایه ترویجی تحول علوم

انسانی بر اساس برنامه اقدام شبکه همکاران

پیوست ۲- فازبندی فعالیت‌های موضوع قرارداد و برآورد هزینه و اقلام مورد نیاز

ردیف	برنامه	عنوان فعالیت	وابستگی	مدّت (هفته)	وزنی درصد
۱	جمع‌آوری نظریه‌ها	شناسایی صاحب‌نظران علوم انسانی اسلامی	-	۲	%۲۲
۲		تولید فهرست صاحب‌نظران علوم انسانی اسلامی	FS1	۱	
۳		بررسی آرا و استخراج نظریات	FS2	۲	
۴		خلاصه‌سازی نظریات	SS3	۲	
۵		تولید فهرست نظریات درباره علوم انسانی اسلامی	FS4	۱	
۶		طبقه‌بندی نظریات	FS5	۱	
۷		تولید نظام طبقه‌بندی نظریات علوم انسانی اسلامی	FS6	۱	
۸	برگزاری کرسی انصاف	انتخاب چهار نظریه بر اساس طبقه‌بندی	FS7	۱	%۲۳
۹		تماس، دیدار و دعوت از صاحبان نظریه	FS8	۱۰	
۱۰		برگزاری کرسی‌های انصاف	FS9	۹	
۱۱	تنظیم دستاورد کرسی‌ها	پیاپی نوار صوتی جلسات	SS10	۹	%۵۵
۱۲		خلاصه‌سازی گفتگوها و استخراج اشکال و جواب	SS11	۹	
۱۳		دو بار کارشناسی خلاصه‌ها و ثبت رأی	SS12	۹	
۱۴		تولید گزارش نهایی هر کرسی انصاف	SS13	۸	
۱۵		تحویل حضوری گزارش نهایی به صاحبان نظریه	SS14	۸	
۱۶		تولید گزارش جامع کرسی‌ها در قالب مقاله و انتشار	FS14	۴	
۱۷		اطلاع‌رسانی درباره گزارش جامع و نتایج کرسی‌ها	FS16	۲	
مدّت زمان کل اجرای پروژه ۲۴ هفته است که بعضی فعالیت‌ها هم‌زمان هستند					

ردیف	عنوان فعالیت	مدت (هفته)	هزینه فعالیت (میلیون ریال)
۱	شناسایی صاحب‌نظران علوم انسانی اسلامی	۲	۵۷۶
۲	تولید فهرست صاحب‌نظران علوم انسانی اسلامی	۱	۴۳۲
۳	بررسی آرا و استخراج نظریات	۲	۱,۷۶۶
۴	خلاصه‌سازی نظریات	۲	۱,۳۸۲
۵	تولید فهرست نظریات درباره علوم انسانی اسلامی	۱	۴۳۲
۶	طبقه‌بندی نظریات	۱	۱,۰۳۶
۷	تولید نظام طبقه‌بندی نظریات علوم انسانی اسلامی	۱	۴۳۲
۸	انتخاب چهار نظریه بر اساس طبقه‌بندی	۱	۱۷۲
۹	تماس، دیدار و دعوت از صاحبان نظریه	۱۰	۲,۰۸۰
۱۰	برگزاری کرسی‌های انصاف	۹	۸۶۴
۱۱	پیاپی نوار صوتی جلسات	۹	۸۶۴
۱۲	خلاصه‌سازی گفتگوها و استخراج اشکال و جواب	۹	۲,۳۳۲
۱۳	دو بار کارشناسی خلاصه‌ها و ثبت رأی	۹	۶,۲۲۰
۱۴	تولید گزارش نهایی هر کرسی انصاف	۸	۳,۴۵۶
۱۵	تحويل حضوری گزارش نهایی به صاحبان نظریه	۸	۴۸۰
۱۶	تولید گزارش جامع کرسی‌ها در قالب مقاله و انتشار	۴	۱,۷۲۸
۱۷	اطلاع‌رسانی درباره گزارش جامع و نتایج کرسی‌ها	۲	۱,۳۸۲
۱۸	هزینه تجهیزات صوتی و سخت‌افزار مورد نیاز	۲۴	۸,۰۰۰
۱۹	پرسنل اداری و همکاران دائمی	۲۴	۱۱,۰۰۰
۲۰	هزینه‌های جاری	۲۴	۶,۰۰۰
۲۱	هزینه اجاره مکان + مبلمان و لوازم اداری	۲۴	استفاده از امکانات مؤسسه امام خمینی (ره)
			۵۰,۶۳۴

